

NOORD-BRABANDER.

Zaterdag, 19 Augustus.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

KERKELIJKE STAAT.

ROME.

Vele geestelijken hebben zich, hoezeer de cholera deze stad naderende is, dezelve verlaten om aan de ongelukkige Napolitanen de hulpmiddelen van den godsdienst toe te dienen. Dit voorbeeld van onverschrokkenheid en toegenegenheid is door de ingezetenen van Rome en de vreemdelingen, die aldaar verblijven, met de levendigste geestdrift welgevallig en aangenaam geweest. Z. Em. de Pauselijke Nuntius Mgr. *Ferreti* geeft een voorbeeld aan de geestelijkheid; deze Prelaat is niet te vreden met eenen waarlijk evangelischen ijver de troostvolle middelen van den godsdienst den zieken en stervenden toe te dienen, maar ook ondersteunt hij de behoeftigen, die door de cholera in lijden zijn, voor zoo veel in zijn vermogen is, met opoffering van al de middelen, dieter zijner beschikking staan. Hij heeft al zijne vaste of onroerende goederen verkocht, om eene behulpzame hand aan de lijdende menschheid uit te reiken.

De Napolitanen zijn doordrongen van erkentelijkheid voor deze weldaden en overal waar de eerwaardige Prelaat zich vertoont, wordt hij met de levendigste blijken van achting en liefde omringd.

— De H. Vader heeft alnog op den *Index* der verbodene boeken doen plaatsen (zie ons vorig nummer van 11. zaterdag), de navolgende werken: 1°. *Histoire de la destruction du paganisme en Occident*, door *Beugnot*; 2°. *Una lesione accademica sulle peni di morte della cella Università di Pisa, il 18 Mars 1836*; 3°. *Biografia di fra Paolo sarpi, teologo e consultore di stata della repubblica Veneta, di Bianchi Giovini*; 4°. *Sulle Lettere, inedite di fra Paolo sarpi*; en 5°. *la Bedouine* door *Poujoulat*.

— Op den feestdag van den H. *Bonaventura* Kardinaal en Bisschop van Albano, was er Kardinalen kapel in de hoofdkerk der twaalf Apostelen. Mgr. *Antonius Piatti*, Aartsbisschop van Trebissonde en Vikaris Generaal van Rome, celebreerde de H. Mis, die door de Kappellanen van den Paus gezongen werd. Na de Mis was er sermooon door den eerwaarden Pater *Joseph Thomasi* van de orde der Minderbroeders.

— De *Diario* van den 1 Augustus bevat een zeer lang artikel, waarin men de bevolking, betrekkelijk de cholera-gevallen, gerust stelt. Al de twijfelachtige gevallen, die men, tot die besmettelijke ziekte behorende, beschouwd heeft, zijn thans gebleken tot de cholera niet te behooren. Hetzelfde blad spreekt tegen al hetgeen men ten dien aanzien wel heeft willen schrijven; en deelt al de door het gouvernement voor de openbare gezondheid genomene voorzorgen mede. De gemoederen zijn thans bedaard en men heeft gestreng maatregelen genomen tegen diegenen, die eenige wanorde door valsche geruchten zouden trachten daar te stellen.

Overigens duren de openbare gebeden voort. De kerken, hoe groot ook, zijn niet voldoende om de menigte te bevatten; velen moeten buiten de kerken blijven staan. Het beeldtenis der H. Maagd wordt in de straten ter vereering aan de geloovigen voorgesteld, voor welke een aantal waskaarsen branden. Sedert den 3 Augustus is niet een verdacht cholera geval voorgekomen, doch dezelve heeft zich te Pontecorvo, een afhankelijk Prinsdom van den heiligen Stoel geopend; het pausselijk gouvernement heeft onmiddellijk een kundig en bekwaam geneesheer, die reeds de cholera-zieken te Ancona verzorgd had, daar heen gezonden; de ziekte echter schijnt aldaar weinig voortgang te maken; dezelve is te Monte-San-Giovanni en te Ceprano, vijftien uren van Rome, ingedrongen; vier en twintig personen zijn te Ceprano aangetast, waarvan negen overleden zijn. Sedert eenige dagen zijn aldaar er geene geweest. Een gestreng gezondheids-cordon is getrokken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 15 Augustus.

Men schrijft uit Berlijn van 9 Augustus als volgt,
Naar hetgeen hier wordt verhaald mag het door onze regering met de Nederlandsche gesloten traktaat van de scheepvaart be-

schouwd worden als een gunstig teeken voor de spoedigste uitbreiding van een grooter handelsverkeer, waaraan het tegenwoordige verdrag slechts tot voorhede dient. Al de genen, die hier met de handelsbetrekkingen naauwkeuriger zijn bekend, ontwaren in deze overeenkomst een zeer doeltreffenden maatregel van ons gouvernement, gelijk ook bij dit traktaat de zuiverste wederkeerigheid door de contrakterende mogendheden aan hunne onderdanen is toegezegd, want zoo al plaatselijke gesteldheid, nijverheid of rijkdom aan eenen contrakterenden Staat eene voorwaardelijke kortstondige meerderheid geeft, stellen zich toch op den duur zulke voordeelen langzamerhand gelijk, inzonderheid als eene voorbeeldige billijkheid, gelijk in het bedoelde traktaat, niet te miskennen is.

Gisteren heeft de Koning, door een talrijk gevolg omringd, op een hoog bastion van de stad staande den aanval beschouwd, welke door een gedeelte van de garde, na de driedaagsche manoeuvre, omstreeks tien ure des morgens, tegen de Potsdammerpoort der stad Spandau werd ondernomen. Heden wordt deze krijgsoefening, waardoor vele aanschouwers derwaarts werden gelokt, met het beschieten der stad en het werpen van brandpijlen en lichtkogels in den laten avond besloten.

Op zijne terugreis uit Londen wordt de Koning van Wurtemberg ook hier verwacht.

— H. M. de Keizerin van Oostenrijk is nagenoeg geheel hersteld; er worden geene bulletins wegen haren toestand meer uitgegeven. Ook de Keizer, die zich eenigzins ongesteld heeft gevoeld, bevindt zich thans weder volkomen wel.

In het paleis van den aartshertog *Maximiliaan*, te Linz, is, in de afwezigheid van Z. Keiz. H., een aanzienlijke diefstal van juweelen en andere kostbaarheden, alsmede van fortificatie-plannen gepleegd. Het ontvreemden der plannen gaf aanleiding tot allerlei geruchten.

— De berigten die men wegens den oogst, uit de verschillende deelen van Duitschland ontvangt, zijn van een ongemeen gunstigen aard. Inzonderheid zijn alle soorten van granen voordeelig uitgevallen.

— Berigten uit Konstantinopel, van den 26 Julij, behelzen het volgende: De Beijlikdschi der hooge Porte, *Ibrahim Sarim Effendi*, die voorloopig het departement van buitenlandsche zaken waarneemt, heeft last ontvangen, om zich als gezant van Zijne Hoogheid naar Londen te begeven, ten einde H. M. de Koningin *Victoria* met hare troonsbeklimming geluk te wenschen. Eene scheepsmagt van 12 zeilen is, onder bevel van den Groot-Admiraal *Ahmed Fewzi* Pacha, en den Patrona *Beij* (Vice-Admiraal), *Ahmed Beij*, den 23 Julij naar de zee van Marmora en den Archipel vertrokken. Volgens berigten uit Smyrna van den 21 Julij, was *Mehemed-Ali* met twee linesschepen en twee brikken den 8 voor Rhodes verschenen. Hij werd aldaar door de batterij van de vesting begroet en door den Kommandant *Hafiz*-Pacha uitgenoodigd zich aan land te begeven; doch de Egyptische Stadhouder nam deze uitnoodiging wegens de heerschende pest niet aan, maar verliet den volgenden dag het eiland, om zich naar Canea te begeven. Te Konstantinopel heeft de pest in den laatsten tijd wel niet toegenomen; doch er zijn te Pera Galata onder de Franken verscheidene gevallen voorgekomen. De zoon van den Engelschen Admiraal *Malcolu* is, door deze ziekte aangetast, van Trapezunt te Konstantinopel aangekomen en binnen weinige dagen daaronder bezweken.

„ Uit Egipte verneemt men, dat terwijl de Onderkoning naar Candia is vertrokken, zijn zoon, *Ibrahim*-Pacha, zich weder naar Syrië heeft begeven. Dat zoo vader en zoon onder de tegenwoordige omstandigheden gelijktijdig Egipte verlaten, toont, wat men ook zegge moge, genoegzaam aan, dat hij een geregeld bestuur moet gevestigd hebben en de teugels der regering met eene vaste hand gevoerd worden.

„ De Sultan heeft zijne toestemming gegeven tot de oprigting van een tweede Fransch dagblad te Konstantinopel. Hetzelve zal het burgerlijk bestuur en de staatkunde van het Oosten behandelen. „ Nog veel wordt te Konstantinopel onder de Grieksche bevolking gesproken over de ter dood bringing van eenen jongen Griek, be-

schuldigd van ongeoorloofden omgang met eene Turkin. Hij werd met zijne geliefde, de laatste gesluijerd, onder eenen verbazenden toeloop van moslims, die dreigend zijnen dood eischten, aan eene der hoofdpoorten van de stad opgehangen. De Kapudan-Pacha had den Griek aangeraden om tot het islamismus over te gaan, om zoodoende zijn leven en dat zijner geliefde te redden, doch de kadilkers en ulema's stelden alles in het werk, om het fanatisme van het volk tegen den ongelukkige gaande te maken. Men eischte volstrekt zijnen dood, dien hij, bij zulke eene verbittering, ook wel zou hebben moeten ondergaan, al had hij het islamismus aangenomen.

— De graaf von *Wylich und Lottum*, Pruisisch gezant bij het 's Gravenhaagsche kabinet, is uit Berlijn naar Londen afgereisd.

— De pauselijke onder-secretaris van staat, monsignore *Capaccini*, is uit Dresden in de Pruisische hoofdstad aangekomen.

— *Zurich 7. Augustus.* De landdag heeft nog geene aanvraag van Frankrijk ontvangen, om Prins *Lodewyk Bonaparte* niet meer in Zwitserland toe te laten. Evenwel gaat de spraak, dat de Fransche gezant daaromtrent aanschrijving heeft. Doch hij vindt mischien zelf, dat zoodanige aanvraag niet voegt en zich in allen gevallen niet regtvaardigen laat. De Prins bezoekt zijne stervende moeder in Thurgau. Het tijdstip, om op zijne verwijdering aan te dringen zou dus reeds slecht gekozen zijn, daar de schijn van groote onmenselijkheid niet zou te vermijden wezen. Dan nog veel minder laat zich zoodanige aanvraag regtens verdedigen, en het is weinig twijfelachtig of er zou door Zwitserland niet aan voldaan worden. De Prins is burger van het kanton Thurgau, en kan als zoodanig volstrekt niet weggezonden worden. Hij is geregigd om op Zwitsersch, inzonderheid op Turgausch grondgebied te blijven, zoo lang het hem goëddunkt, en zou hierin door de regtbanken des noods moeten gehandhaafd worden. Doch dit daargelaten, is hij immers in de magt der Fransche regering geweest. Hij zelfs werd niet eens aan de justitie overgeleverd om over zijn vergrijp vonnis te vellen; de regering zond hem slechts uit Frankrijk weg. Zijne medestanders werden zelfs vrijgesproken. Wat zou hem dan beletten te gaan waar het hem goëddunkt, daar toch de Fransche regering zelf hem deze vrijheid verschaft heeft? Het onderscheid tusschen dit geval en het vroegere, toen de wegzending van vreemde vlugtelingen verlangd werd, is te duidelijk, dan dat het zou kunnen voorbijgezien worden; terwijl de omstandigheid, dat hij uit Frankrijk weggezonden werd, zoo lang onverschillig voor Zwitserland is, als Zwitserland geene provincie van Frankrijk is.

— Blijkens het handelsblad van Petersburg, heeft de uitvoer van verscheidene Russische voortbrengselen, in vergelijking met het vorige jaar, eene sterke vermindering ondergaan, die als een gevolg van de handelskrisis in Noord Amerika en Engeland wordt beschouwd. Onder andere artikelen heeft de uitvoer van ijzer veel geleden; gedurende het eerste half jaar 1836 is omstreeks 345,000 pud verscheept geworden, in het eerste half jaar van 1837 slechts 292,000; aan hennip werd toen uitgevoerd 271,000 en thans 96,000 pud, aan lijnwaden 50,615 en thans 33,000 stukken, aan vlas 22,366 en nu 82 pud. In de invoeren heeft men, vooral wat artikelen van weelde betreft, eerder toe- dan afneming waargenomen; onder anderen heeft de invoer van champagne wijn aanzienlijk toegenomen; in het vorige jaar bedroeg dezelve 6311, thans 194,010 flesschen.

— In brieven uit Konstantinopel worden eenige bijzonderheden omtrent den oorlog tusschen de Russen en Tscherkessen opgegeven, voor wier echtheid de schrijver zegt in te staan. Een russisch corps van achtduizend man, dat den Kuban was overgetrokken, zou zich den 26 Mei met een ander van tien duizend man, onder den Generaal *Williamineff*, dat over zee naar Ghelergik vervoerd was, vereenigd hebben. In de stad Adhecum hadden de Engelsche kooplieden *Bell* en *Songworth*, die door het afzenden van schepen naar de Tscherkessische kust, in spijt der bepalingen van de Russische Regering, bekend zijn, met de hoofden dier volksstammen beraadslaagd, en zouden beloofd hebben dat Engeland hun bijstand zal verschaffen. De Engelsche gezant te Konstantinopel had hun van zijne zijde, doen aanraden, onderhandelingen met het Russisch Gouvernement aan te knoopen, en te trachten een verdrag te sluiten, waarbij de onschendbaarheid van het wederzijdsch grondgebied op den voorgrond stond. Doch de Generaal *Williamineff* zou alleen op voorwaarde van onbepaalde onderwerping van onderhandelen hebben willen hooren, en nadat dit geweigerd was, den 29 Mei de bergpas van Verdave hebben willen forceren, wat hem echter mislukt was.

Achmet-Fethi-pacha, laatstelijk Turksch gezant bij het Weener Hof, is tot stadhouder van Aidin Güzelhissa in Klein-Azië benoemd geworden. *Ibrahim-Sarim-Effendi*, de tegenwoordige Minister van buitenlandsche zaken *ad interim*, moest naar Londen vertrekken, om er de nieuwe Koningin van wege den Sultan te begroeten.

Den 23 Julij was eene Turksche vloot van twaalf schepen, onder den Groot-Admiraal *Achmed-Fewzi*-pacha en den Onder-Admiraal *Achmed*-bey, naar de zee van Marmora en den Archipel onder zeil gegaan.

De Fransche gezant, Admiraal *Roussin*, was in de Turksche hoofdstad aangekomen, en de Engelsche gezant lord *Ponsonby*, zou haar denkelijk eerlang verlaten, om Koningin *Victoria* te gaan begroeten.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 15 Augustus.

In de laatste dagen der afgelopen maand heeft in de Katholiek kerk van *Derry* de wijding van Mgr. *John M. Laughlin*, benoemd Bisschop van Avarren, in *Partibus*, plaats gehad. Vele Bisschoppen, alsmede een groot getal geestelijken waren voor deze plegtigheid bij een gekomen. Na voorlezing van het Pauselijk rescript, bevestigende de verkiezing van den jongen Prelaat, ging men tot de wijding over, waarna Mgr. de Aartsbisschop van Tuam het preekgestoelte beklom en in eene merkwaardige redevoering de kenteekenen van het episcopaat, de verhevene waardigheid en de pligten aan dien last verbonden, openlegde. Hij had tottekst genomen de woorden van den H. *Matheus*: *Gaat prediken en Zegt: Het rijk Gods is in uwe handen.*

In den avond van dien dag gaf de nieuw gewijde Prelaat een groote maaltijd aan de Bisschoppen en de voornaamste personen, die bij de wijding tegenwoordig geweest waren. Des anderendaags gaf de stad ook een banket aan dezelfde personen.

(*Dublin Evening Post*).

F R A N K R I J K.

PARIS, den 16 Augustus.

Terwijl een dagblad van Toulon blijft beweren dat de togt naar Constantine plaats hebben zal, zonder dat evenwel voor alsnog het bevel daartoe is gegeven, leest men in de *Nouvelle Minerve*:

Wij meenen uit eene zekere bron te weten dat een vredetraktaat gesloten is tusschen den Bey van Constantine en een Fransch agent, die naar hem was gezonden zonder medewerking van den generaal *Damremont* noch van den generaal *Bugeaud*. Achmet-Bey zou de opperheerschappij van Frankrijk erkennen, en, als blijk daarvan tweemaal in het jaar de driekleurvlag op de wallen van Constantine hijschen. Wij zullen op het bespottelijke van dit traktaat terug komen, hetwelk, zegt men, door eenen aide-de-camp van den minister van oorlog naar den Gouverneur-Generaal van Algiers is gezonden.

— De diplomatische oorlog tusschen Sardinië en Spanje wordt voortgezet. Het Sardiniësch gouvernement beantwoordt het dekreet van H. Kath. M. dd. 22 Julij, waarbij de handelsgemeenschap tusschen de beide landen wordt geschorst, met het bekend maken van tien, in de Fransche taal gestelde en alzoo door het bijvoegsel der *Gazette Piemontese* van 9 Augustus opgenomen stukken. Het laatste derzelve is dat, waarbij aan den Heer *Letamendi*, Spaansch consul te Genua, alle officiele hoedanigheid wordt ontnomen.

— Het gouvernement heeft omtrent Spanje de volgende telegraphische depeches bekend gemaakt:

„De Carlistische expeditie, welke den 1 de Duero was overgegaan is den 4 des avonds te Segovia binnengetrokken; des nachts heeft het kasteel gekapituleerd. *Vigo* niet tijdig genoeg Segovia ter hulpe hebbende kunnen komen, stond den 5 des avonds te Santa Maria de Vieda. Nieuw Kastilië is in staat van beleg verklaard. De tijdingen uit Madrid van den 7, melden, dat de vijand Segovia verlaten heeft en men geen de minste vrees voor de hoofdstad had.

„*Llangastero*, die Mora aan den Ebro had aangevallen, is in den nacht van den 5 teruggetrokken, op de nadering aan den linkerover eener afdeeling, van Katalonien gekomen.

„Den 4 bevond de pretendent zich te Mirambel. *Oraa* en *Espartero* volgden zijne beweging; de eerste was den 4 te Monella, en de laatste te Torre de los Negros.”

„*Narbonne 14 Augustus.*

„Men schrijft uit Barcelona van den 11, dat de baron *de Meer*, na de bezetting zijner oude stellingen op de linie van Molino del Rey te Igualada, den 9 van Mastorell naar San Sadurni vertrokken is. De mobilisatie der nationale garde van 18 tot 40 jaren, door de nieuwe junta bevolen, ontmoet tegenstand; de provinciale junta's van Lerida, Girona en Terragona willen deze centrale junta niet erkennen.”

„*Bordeaux, 14 Augustus, 5 ure 's avonds.*

„De heden ontvangen tijdingen uit Saragossa bevelen geen nieuws betrekkelijk den marsch van den pretendent. *Espartero* was den 6 te Calamocho, en *Oraa* was van Forcall naar Mirambel gerukt, zijnde dit de rigting welke de vijand genomen heeft.

„De Generaal *Vigo* was den 7 te Guadarrama aangekomen om, vereenigd met de uit Madrid gezonden troepen, op Segovia los te gaan.”

„*Bayonne, 14 Augustus, des aronds 8 ure.*

„*De Fransche Gezant aan den Minister van binnenlandsche zaken.*

„*Madrid, 11 Aug., 4 ure 's middags.*

„De staat van beleg duurt voort. De voorposten van den troep die Segovia bezet houdt, hebben zich in den afgelopen nacht op vijf en eene halve mijl van Madrid vertoond. De nationale garde heeft de wapenen opgevat. Deze morgen is de vijand verdwenen. *Espartero* zal morgen aan het hoofd van 10 tot 12,000 man in de omstreken der hoofdstad aankomen, in welke het zeer rustig is.”

In bijzondere berigten uit Madrid van den 8 wordt de toestand dier hoofdstad toen reeds als zeer treurig afgeschilderd; alles scheen te voorspellen dat men ernstig voor een aanval der Carlisten beducht was.

Volgens berigten uit Tolosa van den 9 hadden de Carlisten het beleg voor Penacerrada moeten opbreken. *Zarategui* rukte op de hoofdstad aan.

— Het dagblad *l'Espagnol* schrijft dat de Carlisten zich meester hebben gemaakt van de burgt la Granja, twee uren gelegen van den grooten weg, die van Lerida naar Saragossa leidt.

B E L G I E.

BRUSSEL, den 17 Augustus.

Bij hun vertrek uit Leuven, hebben Mgr. de Bisschoppen van België het praalgraf van den oud-Aartsbisschop, Prins de Méan te Mechelen bezocht, hetwelk weldra zal worden ingewijd.

— Uit Gerardsbergen wordt van 11 dezer als volgt geschreven:

Nimmer hebben onze velden grooteren rijkdom vertoond. Het is een waar genoegen door dezelve rond te wandelen. De Koolzaagoogst is verbazend ruim geweest. Gewoonlijk bloeit dit gewas driemaal en begint het zaad reeds bij den eersten en tweeden bloei uit te vallen, voor nog de laatste heeft plaats gehad. Dit jaar daarentegen heeft de plant slechts een algemeen bloei gehad, zoodat van het zaad niets verloren gaat. Het lijnzaad, dat kosbaare voortbrengsel onzer Vlaanderen, en welks goede uitslag gedurende verscheiden jaren zulk eenen gunstigen invloed op de gesteldheid onzer landbouwers heeft uitgeoefend, heeft wederom aan de verwachting van den akkerman en den verbruiker beantwoord.

Talrijke wagens met lijnzaad ziet men naar Henegouwen trekken waar het gewas geheel is mislukt. De rogge, tarwe en andere granen, die thans worden opgeschuurd, overtreffen ieders wenschen. De onmisbare aardappel belooft mede eene ruimen oogst; kortom men zoude waarlijk zeggen, dat de overvloed zijnen hoorn over Vlaanderen heeft uitgestort. Van tabak is, uit hoofde van de in het vertier dezes artikels ondervonden verflaauwing, zeer weinig geplant.

N E D E R L A N D E N.

'SHERTOGENBOSCH, den 18 Augustus.

Gisteren heeft op het Seminarium (tweede afdeling) te St. Michiels-Gestel de plegtige prijsuitdeeling aan de studerende jeugd, door den Hoog Eerwaarden Heer *Henricus den Dubbelden*, Administrator Apostoliek van het bisdom van 's Bosch, plaats gehad.

De Hoog Eerwaarde Heeren *G. Hermans*, Vikaris Generaal Apostoliek van het voormalig bisdom van Ruremonde, *J. van Hooydonk*, Administrator Apostoliek van het vicariaat van Breda, een groot Getal Deken, Pastors en andere Geestelijken, benevens eene schare van aanzienlijke ingezetenen dezer stad en uit andere plaatsen, vereerden deze plegtigheid met hunne tegenwoordigheid en belangstelling in de vorderingen, welke de heeren studenten aan den dag legden. Bij het uitdeelen der prijzen werden door de eerst bekroonden redevoeringen in de Grieksche, Latijnsche en Fransche talen uitgesproken, terwijl door drie leerlingen een controvers in het Hollandsch over de geschiedenis en andere vakken gehouden werd, welk een en ander de bijzondere goedkeuring van een ieder, zoo wegens de keuze der onderwerpen, als de wijze van voordragt wegdroeg, waarna de jonge lieden met groote vacantie naar hunne haardsteden terug keerden.

— Naar men verneemt zullen nog in den loop van dit jaar de fundamente der nieuwe R. K. kerk te Woudrichem, welke dezer dagen is aanbesteed en door den architect alhier de heer *J. de Kroon* die het plan ontwerpen heeft, aangenomen. Deze nieuwe kerk, aan den *H. Joannes Nepomucenes* toegewijd, zal door de zorgen van den weleerwaarden Heer *J. B. van Miert*, pastoor aldaar en door de milde bijdragen der R. K. ingezetenen uit onderscheiden plaatsen tot stand kunnen worden gebragt en zal ruim 500 zielen kunnen bevatten en met fraaije toren en klok voorzien zijn. Dit gebouw zal, naar men hoopt, in den loop van het volgende jaar voltrokken worden.

— Heden wordt Z. K. H. de Prins van *Oranje* op Soestdijk verwacht, van waar Hoogstdezelve naar Tilburg zal terugkeeren.

— Bij Besluit van Z. M. is tot kommandant van het tijdelijk huis van opsluiting en tuchtiging te Woerden benoemd: *J. Irisch Stephenson*, in plaats van den luitenant-kolonel titulair *K. de Romain*. eervol uit die betrekking ontslagen.

— Men meldt uit 's Gravenhage den 15 Augustus:

Z. Exc. den Luitenant-Generaal, Minister van Colonien, is eergisteren van zijne reis alhier terug gekomen en heeft gisteren zijne ambtsbezigheden weder hervat.

— Even als in vorige jaren is van regeringswege weder eene geldelijke subsidie van f 15000 toegestaan aan het stedelijk bestuur der stad Amsterdam, ten behoeve van den hollandschen schouwburg aldaar.

— Het collegie van raden en generaalmeeesters der munt heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat het, bij besluit van den 29 April H., binnen de stad Schoonhoven opgerigte waarborgkantoor, te beginnen met den 17 Augustus, voor het publiek in het algemeen en de schatplichtigen in het bijzonder zal zijn opengesteld, en de zitdagen aldaar zijn bepaald op dinsdag, donderdag en vrijdag van elke week. Het collegie heeft het niet overbodig geacht te dezer gelegenheid te herinneren, dat bij eene openlijke aankondiging, gedagteekend den 12 November 1828, de waarborgkantoren dienstbaar zijn gesteld tot het beveiligen der ingezetenen tegen de misleiding en het bedrog, waaraan zij zich, bij het koopen van gouden of zilveren werken kunnen blootgesteld vinden, en het, tot dat einde, aan een iegelijk, buiten alle kosten, vrijstaat, om zich aan de genoemde kantoren te wenden, tot het doen bezigtigen en onderzoeken van alle voorwerpen, omtrent welke de koopers mogten verlangen tot volkomen zekerheid te geraken, ten aanzien van de deugdelijkheid van het alooi en van de geldigheid en stempelteekenen.

— Bij het corps maréchaussée is benoemd, tot 1sten Luitenant, *J. H. Blom*, thans tweede, en in zijne plaats *P. Wilfert*, adjudant onder-officier bij gemeld corps.

Het non-activiteitstraktement is verleend aan de 1ste luitenant *C. J. von Steinhouser* van de 5de en *D. Stande* van de 9de afdeling.

— Men schrijft ons uit Dinxperlo dd. 14 Augustus.

Gisteren middag omstreeks een ure barstte een hevig onweder uit het zuidwesten opgekomen, boven deze plaats los, sterke bliksem en donder volgden zich herhaaldelijk op; de toren van het dorp werd daarbij van af het spits, tot aan het muurwerk aan de buitenzijde getroffen, zoodat vele leijen afgeslingerd, en een balk boven het muurwerk verbrijzeld werd; gelijktijdig sloeg de bliksem dicht aan het huis van den Geneesheer van het dorp, meer dan 300 passen afstands van den toren verwijderd, langs den stam van een vruchtboom, die zijne takken deels boven het huis had verspreid, ter neder, en waardoor een varken in deszelfs onmiddelijke nabijheid gelegen, werd gedood, zonder dat er overigens aan het huis, of in den omtrek eenige schade hierdoor te weeg gebragt werd.

J E S U I T E N in Z W I T S E R L A N D.

De radicale dagbladen van Zwitserland, die tegen hunnen zin het nieuw Jesuiten collegie te Schwijtz hebben zien oprigten, hebben sedert een jaar niet opgehouden te herhalen, dat dit eene doorgelorene instelling was, die van dag tot dag verminderde. Zie hier wat zeker dagblad, de *Constitutionnel van Neuschâtel*, die gelijkelijk men weet, door Protestantsche leeraren geredigeerd wordt, schrijft.

De voortgang der Jesuiten-scholen te Schwijtz, is voor de radikalen een gewigtige pil in den maag. Hoe meer deze instelling voortuit gaat, hoe meer dezelve de hevigste aanvallen der dagbladen te vreezen heeft, die niet kunnen lijden dat men zich met de opvoeding, zoo het de hunne niet is, bemoeit en men de genadige vergunning van onze Heeren, de opperhoofden van het scholastiek monopolie, daarvoor niet verkregen heeft.

Het is wezenlijk aardig te zien, hoedanig die dagbladen, in hunne blinde woede, zich in hunne schoolberigten over dit gesticht, tegenspreken. De eene verwijten den Jesuiten van Schwijtz, dat zij hunne leerlingen, met eene *despotieke gestrengheid* behandelen, terwijl andere bijna terzelter tijd hen beschuldigen van leerlingen tot zich te trekken met de *studenten te vleijen en te pluimstrijken*. Al die babbelaarij beliet niet dat de acht Jesuiten, thans te Schwijtz, door geene andere nieuwe professoren behoeven vervangen te worden, en men voornemens is het gesticht met eene tweede school en een pensionnaat te vergrooten.

Eenigen tijd geleden heeft de Minister van Finantien in Pruisen op zijn tournee zich naar Arnsberg begeven; daar presideerde hij eene zitting van den stedelijken raad. Bij die gelegenheid sprak de heer Sauer, Kanunnik honorair en Pastoor dier stad, die ook Lid van den Raad is, eene lange redevoering uit, die aan den Minister gerigt was. Bij het eindigen zijner toespraak werd hij bij eenen zieken geroepen, aan welken hij onverwijld de laatste hulpmiddelen van den godsdienst moest gaan toedienen. De Pastoor rigtte zich tot den Minister, die door een zeer beleefd teeken te kennen gaf, dat hij zich kon verwijderen, doch zoodra de heer Sauer het deurslot in de hand had, riep de Minister hem toe, weet gij wel, Mijn Heer, dat Z. M. zeer ontevreden over u is? Om welke reden, vroeg de heer Sauer, geheel verschrokken over dezen zonderlingen uitval? ... Om welke redenen? Omdat gij halstarrig weigert de gemengde huwelijken te zegenen, wanneer de kinderen in den protestantschen eeredienst moeten gedoopt en opgevoed worden en gij u tegen den wil van uwen genadigen Vorst verzet, die duidelijk in de kabinetsorde van 1825 is uitgedrukt? Maar, antwoordde de heer Sauer, ik ben Katholijk Priester en volgens de beginselen der Katholijke Kerk mag ik volstrekt niet. ... Gij zijt ambtenaar van het gouvernement, herhaalde de minister met hevige d, en als zoodanig zijt gij gehoorzaamheid jegens het burgerlijk gezag verschuldigd. Als Lid van den Raad, antwoordde de heer Sauer ben ik beambte van den staat; maar als Pastoor ben ik dienaar der Kerk en de vervulling der pligten dezer hooge waardigheid ben ik geheel toegedaan. Vergeet gij dan, riep de Minister uit, meer en meer hevig wordende, dat de Koning u met één woord uw tractement kan ontnemen? Neen, dit vergeet ik niet, zeide de Pastoor, zulks weet ik al te wel, maar ik weet ook, dat de gemeente een Priester niet in de verlegenheid zal laten, die getrouwelijk zijne pligten vervult; indien ik de tucht der Kerk schond, dan kon zij voor mij eene billijke verachting hebben, maar zoo lang ik aan mijne plicht als Herder niet te kort doe, berust ik met vertrouwen op hare milddadigheid; verder zegt men niet wat de Minister op die schoone woorden van den heer Sauer geantwoord heeft.

In dit geheele distrikt kan de geestelijkheid op het lager onderwijs geen den minsten invloed uitoefenen. Men heeft voor een beginsel aangenomen, dat de Priesters hunne kerk hebben om cathecismus te doen en de kinderen te onderwijzen en zij buiten deze sfeer niet mogen gaan. Hierdoor is het godsdienstig onderwijs in de scholen aan de leermeesters opgedragen en wat het droevigste zij, is dat de meeste dier schoolmeesters in een gesticht zijn opgeleid, waarvan de directeur een vurig rationalist is, door wien het oude testament als eene verzameling van fabelachtige verhalen beschouwd wordt; waaruit gemakkelijk de ongerustheden der goede katholieken en het billijk wantrouwen der deugdzaame ouders af te leiden en te begrijpen zijn.

In datzelfde district werden bijna al de pastorijen door het gouvernement vergeven. Alleen nietsbeduidende plaatsen zijn ter beschikking van het geestelijk gezag gelaten. Een protestantsch raadsheer doet al de benoemingen en, zoo als van zelve spreekt, het is een titel voor hem aan de denkbeelden en ondernemingen van het gouvernement voedsel te geven, terwijl eene grootmoedige standvastigheid en eene wezenlijke priesterlijke onafhankelijkheid, bijna altijd genoegzame redenen zijn om zich te verzekeren van miskend en uitgesloten te worden. De Katholieken beklagen zich; de geestelijkheid zucht onder een dergelijk despotiek bestuur, maar het is te vreezen, dat in Pruisen, als elders, dat gouvernement voor de wettige klagen der Katholieke onderdanen, doof blijven zal.

BEKENDMAKINGEN.

De ondergeteekende van een Graveur en Zilversmid in R. C. Kerkenwerken binnen deze stad aangezocht en aangenomen hebbende, een MOEDER GODS BEELD in ZILVER te maken en te DRIJVEN, om te dienen voor eene LIEVE VROUWE BROEDERSCHAP, ter Processie naar Kevelaar (vermoedelijk om dat dergelijk werk te maken boven zijne kunde was), verwittigt lang dezen weg dat Broederschap, als zijnde bij hem niet bekend, dat hij met hetzelfde is begonnen, en hoezeer de bovengemelde Graveur en Zilversmid (uithoofde er volgen zijn zeggen, was uitgelekt en bekend geworden, DAT HIJ DE MAKER NIET ZOUDE ZIJN, met de verklaring, dat hij zelve het dan ook liever wilde opzeggen) heeft afbesteld, des niet te min door hem zal worden voortgegaan, en dat BEELD op den tie. den der aanstaande maand, September, zal voltooid zijn. noodig mitsdien de Broederschap uit, om, desverkiezende, zich aan hem te adresseren en bevallende hetzelfde, van hem tegen zoodanigen prijs als zal worden overeengekomen over te nemen; terwijl de ondergeteekende zich weder aan alle Roomsche-Katholieke Eerwaarde Heeren Geestelijken tot het eigenhandig maken van soorten van KERKSIERADEN in Goud, ZILVER en KOPER aanbeveelt.

's Hertogenbosch, den 18 Augustus 1837.

H. J. VAN KUYCK,
Zilversmid en Drijver op de Vugterdijk
Letter I, No. 151.

Er wordt in een voorname APOTHEEK te 's Bosch onder billijke voorwaarde gevraagd een LEERLINDE van den R. K. Godsdienst, die PRACTISCH en THEORETISCH ONDERRIGT zal geven worden. — Iemand hierop reflecterende adressere zich met franco Brieven, onder Letter X aan den Uitgever dezer

Graanprijzen te 's Hertogenbosch, den 17 Augustus 1837.

Rogge	} per Ned. Mud.	f 5-50 à 5-
Boekweit		- 5-00 à 0-
Haver		- 0-00 à 0-
Garst		- 0-00 à 0-
Het Nederlandsche pond Boter		
		- 0-76 à 0-

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De notering was ter Londensche beurs van den 15 als volgt: 3 pCt. Gec. 91⁷/₈; Sp. 20³/₈, ¹/₈ Coup. 41; Mei 24; Pass. 5¹/₄; Diff. 7³/₄; Port. 5 pCt. 39¹/₄, 38³/₄; 3 pCt. 25¹/₈, 24³/₄; Ned. W. S. 5 pCt. 102¹/₄, ¹/₈; 2¹/₂ pCt. 53, 52¹/₈.

De notering was ter Parijsche beurs van den 16 als volgt: 5 pCt. 110, 50, 70; 3 pCt. 79 20; Sp. 22, 21¹/₈, ³/₄; Pass. 4¹/₈, ³/₄; Diff. 7¹/₄; Nap. 96, 90; Rom. L. 101; Port. 3 pCt. 25¹/₄.

Ter Antwerpsche beurs van den 17 waren de fondsen genoteerd Belg 101³/₈, ¹/₂; O. Metall. 104³/₈; Sp. Ardoin 18³/₈, ³/₈, ¹/₂; Diff. 7; Nap. rent. 91¹/₂; B. Tav. 57¹/₄, Secil. 91¹/₂; Rom. L. 100¹/₂; Certif. te Antw. 97¹/₂; Braz. 85¹/₄.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Woensdag den 16 Augustus (ten half vijf ure).

Werk. Sch. 2¹/₂ pCt. 52³/₁₆, Dito 5 pCt. 100¹/₁₆, ⁵/₈, Kansb. f 22¹/₄, Amort. Synd. 4¹/₂ pCt. 93⁷/₈; Dito 3¹/₂ pCt. 76¹/₈; Hand. 16¹/₈, 163⁷/₈, 164, Oost-Ind. 5 pCt. 98¹/₁₀; Ard. van 85 p. st 19¹/₁₆, ⁹/₁₆; Met. 5 pCt. 106³/₄; Columb. 19³/₈, ¹/₁₆; Peruan. 13⁵/₈.

Donderdag den 17 Augustus (ten half vijf ure).

Werkel. Schuld 2 en 1 h. pCt. 52²/₈, ¹²/₁₆; Dito 5 pCt. 100¹/₁₆, ¹³/₁₆; Kansb f 22¹/₄, ¹¹/₁₆; Amort. Synd. 4¹/₂ pCt. 93⁷/₈; Dito 3¹/₂ pCt. 76¹/₈; Handelm. 164, 163¹/₂, ⁵/₈; Oost-Ind. 5 pCt. 98¹/₁₆, ³/₁₆; Ard. van 85 p. s. 19¹/₁₆, ¹/₂, ⁵/₁₆, ³/₈; Metall. 5 pCt. 100³/₈; Columb. 19³/₈; Peruan. 13 en een half.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN, TE AMSTERDAM. Den 15 Augustus 1837.

Laagste Hoogste Koers ten			Laagste Hoogste Koers ten			Laagste Hoogste Koers ten			
koers.	koers.	4 ¹ / ₂ ure.	koers.	koers.	4 ¹ / ₂ ure.	koers.	koers.	4 ¹ / ₂ ure.	
NEDERL. Werk. sch. à 2 ¹ / ₂ pCt.	52 ¹ / ₁₆	52 ⁷ / ₈	PORTUGAL, Obl. te Lond.	5	pCt.	PRUISSEN, dito dito R. 50.	f		
Dito dito..... 5	100 ³ / ₈	100 ³ / ₄	Dito dito..... 3	25 ³ / ₈	25 ¹ / ₂	Negot. Londen 1830....	4	pCt.	
Uitgestelde schuld.....			NAPELS. Cert. bij L. et B.	5		OOTENR. Aand. L. fl. 400	f		
Kansbilj. van dito.....	f 22 ¹ / ₄		Dito bij Falconn. et C.	5		Dito dito fl. 250			
Amortisatie Syndikaat 4 ¹ / ₂ pCt.	93 ⁷ / ₈		Leen. te L. bij Roths.	5		Metalliek..... 5	pCt.		
Dito dito..... 3 ¹ / ₂	76 ¹ / ₈		Aandeelen Tavoliere...	3		Dito..... 3			
Handel-Maatschappij. 4 ¹ / ₂	163 ⁷ / ₈	164 ¹ / ₄	Dito te Parijs..... 3			Dito te Londen gen....	5		
Nieuwe dito..... 4 ¹ / ₂			RUSL. Obl. Hope 18 ³ / ₈ , 18 ¹ / ₂	5	101 ¹ / ₈	104 ¹ / ₄	Dito..... 2 ¹ / ₂	54 ¹ / ₄	
O. I. Leening..... 4			Dito dito 18 ³ / ₈ , 18 ¹ / ₂	5	104 ¹ / ₈		Ween. Bank Goll et C.	5	102
FRANKR. Ins. Grootb. 3			Cert. bij dito 18 ³ / ₈ , 18 ¹ / ₂	5	96 ¹ / ₈		Dito..... 4	92 ¹ / ₄	
ENGLAND, dito.....			Obligatien te Londen	5		N. Weener Aand. fl. 500	f		
SPANJE, L. bij Aand p. st. 85	19 ⁷ / ₈	19 ¹¹ / ₁₆	Certificat te Hamburg	5		DENEMARK, L. te Lond. 3	pCt.		
Dito bij dito, onb. stuk.			Inschrijving in Assig....	6	66 ¹ / ₈	BRAZILIEN, dito Roths.	5	85 ³ / ₈	
Passive.....	5 ¹ / ₄		Certificaten van dito....	6	67 ¹ / ₈	67 ¹ / ₄	DARMSTADT, Aand. bij Lot.	f	
Deferred.....			POLEN, Aand. Lot. fl. 300.	f	135	Russ. Fr. Aandeel 500 fr.			
Fransche Uitgestelde.....			" " " " 500.			Dito 100 fr.....			
Engelsche Uitgestelde.....									